

N:o 48.

Af herr **C. A. Danielsson**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändrade föreskrifter beträffande förnyelse af in-teckning i fast egendom.*

Vid flere riksdagar hafva åtskilliga motioner blifvit väckta åsyftande väsentliga förändringar i eller upphäfvande af den uti Kongl. Maj:ts nådiga förordning den 16 juni 1875 förekommande § 19 angående in-teckningars förnyelse, men ingen af dessa motioner har lyckats att vinna Riksdagens bifall.

Ett upphäfvande af nämnda paragraf i sin helhet torde därför ej för närvarande kunna ernås, men en mindre förändring i nämnda lagstadgande torde emellertid nu kunna bifallas, en förändring, som icke rubbar lagens andemening att alla beviljade in-teckningar skola förnyas, då de vid tio-års-tidens utgång icke inlösas, utan som endast afser tiden och sättet, när denna förnyelse bör verkställas, en förändring, som, om den vinner Riksdagens bifall, skall med glädje mottagas af en stor del skuldbelastade fastighetsegare, och af alla dem som nu ega eller framdeles komma att ega fast in-tecknade reverser, och som härigenom befrias från den ständiga oro, som förorsakas af tanken på de förr eller senare förestående in-tecknings-förnyelserna och de stora förluster, som kunna blifva en följd af förnyel-sernas uraktlåtande.

Mitt värdsamma förslag är följande:

Alla nu befintliga, behörigen in-tecknade reverser skola i enlighet med gällande lag åter inlemnas till vederbörande domare för att erhålla in-teckningsförnyelse inom loppet af 10 år från den dag då in-teckning beviljades eller senast förnyades, såvida in-teckningen fortfarande eger någon gällande kraft. Härvid skall iakttagas:

1:o) Att då en behörigen intecknad revers, som blifvit utstald till viss man eller order (således fast intecknad), och som nu eges af en annan person än den, till hvars säkerhet inteckningen blifvit beviljad eller senast förnyad, af denne person inlemnas till vederbörande domare med begäran om inteckningsförnyelse till sin och sin rättsinnehafvares säkerhet bör bifogas ett bevis af fastighetsegaren, se punkt 5:o).

Domaren åligger, att om icke 10 år äro förflutna, sedan inteckningen beviljades eller senast förnyades eller annat hinder ej förefinnes, förnya inteckningen till denna persons säkerhet, dervid iakttagande, att uti påskriften å reversen omnämnas förut nämnde persons titel och namn.

Namnet på denna person bör äfven utsättas, då förnyelsen antecknas uti inteckningsmatrikeln.

Sedan reversen blifvit sålunda inteckningsförnyad, behöfver någon ny uppvisning af densamma inför domare ej ske, så länge reversen eges utaf denna samma person eller i händelse af hans död af hans efterlevande maka eller af hans bröstarfvinge. Denne arfvinge åligger, att om ombytet af egare till reversen underrätta vederbörande domare, bifogande ett utdrag af arfskiftet.

Om vid arfskifte reversen tillfallit annan arfvinge än bröstarfvinge, eller om reversen af egare blifvit transporterad på annan person, så åligger det denne arfvinge eller den person, på hvilken reversen blifvit transporterad, att skyndsamt uppvisa reversen till erhållande af inteckningsförnyelse, till sin eller sin rättsinnehafvares säkerhet. Dervid bör likaledes fastighetsegarens bevis bifogas, se punkt 5:o). Sedan reversen sålunda blifvit inteckningsförnyad, gäller om den allt hvad här förut är sagdt.

Vid ombyte af egare till intecknad revers bör anteckning å reversen ske medelst utsättande af nye egarens namn samt tiden då ombytet skett; denna anteckning skall verkställas af arfskiftesförrättare, om ombytet skett på grund af arfskifte, eller af förre egaren, om ombytet skett af annan grund.

2:o) Att då en behörigen intecknad revers, som blifvit utstald till viss man eller order (således fast intecknad), och som ännu innehafves af samma person, till hvars säkerhet den blifvit intecknad eller senast förnyad i enlighet med nuvarande lag, af samma person inlemnas till vederbörande domare, behöfver reversen icke inteckningsförnyas, utan domaren bör endast å reversen anteckna, att reversen blifvit honom förevisad inom tio år från intecknings- eller förnyelsedagen. Då revers sålunda blifvit påtecknad, gäller om honom detsamma, som uti punkt 1:o) är föreskrifvet.

3:o) Att om en behörigen intecknad revers, som är utstald till innehafvaren (således löpande inteckning), i enlighet med nuvarande lag åter inlemnas till vederbörande domare för erhållande af inteckningsförnyelse, bör fastighetsegarens bevis bifogas, se punkt 5:o), och åligger det domaren, att, om ej den föreskrifna tiden är förlupen eller annat hinder förefinnes, förnya inteckningen till innehafvarens säkerhet, dervid iakttagande, att uti påskriften å reversen ordet »innehafvaren» skrives med annan stil eller annat bläck, så att det tydligt synes, att inteckningen är af löpande natur. Denna revers skall ovilkorligen ånyo uppvisas för intecknings förnyelse innan 10 år förflutit från den dag, då förnyelsen skett, då i annat fall inteckningen har förlorat all vidare kraft.

4:o) Att då en behörigen intecknad revers, som eges af hypoteksförening eller annan penningeinträttning, som har rättighet att utlemna stående eller på längre amortering ställda lån, skall i enlighet med nuvarande lag inlemnas till vederbörande domare i och för inteckningsförnyelse, så bör denna revers, om den är utstald till hypoteksförening eller motsvarande penningeinträttning eller till dess säkerhet senast förnyad, endast påtecknas i enlighet med ofvanstående punkt 2:o), men om den är utfärdad till annan person eller till innehafvaren, bör den förnyas i enlighet med punkt 1:o) till hypoteksföreningens eller penningeinträttningens säkerhet, och behöfver således inteckning af nämnda reverser icke ånyo förnyas förr, än reversen öfvergår i annan persons ego, och behöfver icke fastighetsegaren underrättas om denna förnyelse samt eger dervid ingen talan.

5:o) Fastighetsegaren, som enligt föregående paragrafer alltid erhåller underrättelse, när inteckningsförnyelse sker, skall aflemna ett medgifvande till den begärda inteckningsförnyelsen (undantag se punkt 4:o), och, om han så önskar må han till domaren ingifva en ansökan, att reversen genom dennes åtgörande må blifva förvandlad från fast till löpande eller tvärtom, derigenom att domaren förnyar reversen i enlighet med punkt 1:o eller punkt 3:o.

6:o) Om fastighetsegaren sjelf inlöser en inteckning, stald till viss person eller order, bör såsom ofvan är sagdt, reversen transporteras på egaren. Egaren står sedan fritt antingen låta döda densamma, ånyo belåna densamma eller förvara den till framtida behof. Om han ånyo belånar den, bör han transportera den på den nye egaren, och åligger det denne att genast eller senast vid det ting, som infaller 6 månader derefter, låta förnya inteckningen, såsom här ofvan är sagdt. Om han vill bevara den intecknade reversen till framtida behof, bör han derom underrätta domaren.

Om den inlösta reversen varit stäld till innehafvaren, har egaren ej annat att göra än att i behörig tid förnya inteckningen.

Hufvudsyftet med min motion blifver sålunda, att fasta inteckningar skola förnyas, så ofta den intecknade reversen byter om egare, och de löpande inteckningarna hvart tionde år.

På grund af hvad jag sålunda anfört, vågar jag nu vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta, att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbeta och till Riksdagen framlägga förslag till ändring af de uti kongl. förordningen angående inteckning i fast egendom meddelade föreskrifter angående inteckningsförnyelse i öfverensstämmelse med de af mig här ofvan anförda grunder.

Stockholm den 25 januari 1901.

C. A. Danielsson.